

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku S. S.A. w W.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta K. i Zrzeszenia (...) sp. z o.o. w likwidacji w W.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy oraz skargi kasacyjnej uczestnika Zrzeszenia (...) sp. z o.o. w likwidacji w W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

I. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania i zasądza od wnioskodawcy i uczestnika Zrzeszenia (...) sp. z o.o. w likwidacji w W. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej kwoty po 4.050,00 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;

II. przyznaje adwokat A. M. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestnikowi Zrzeszeniu (...) sp. z o.o. w W. w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wnioskodawczyni oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek. Natomiast skarżąca uczestniczka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o czwartą przesłankę.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżąca wnioskodawczyni przedstawiony przez siebie problem prawny ujęła w pytaniach: „Czy dla stwierdzenia zasiedzenia prawa własności

nieruchomości konieczne jest ustalenie konkretnej dziennej daty objęcia tej nieruchomości w posiadanie, czy też wystarczy wskazanie hipotetycznej lub orientacyjnej daty np. daty powstania przedsiębiorstwa, które tą nieruchomością władało?; czy podmiot, który domaga się stwierdzenia nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie na rzecz innego podmiotu może być uznany za posiadacza samoistnego takiej nieruchomości?; czy w sprawie o zasiedzenie własności nieruchomości, w której uczestnikiem jest Skarb Państwa występuje "interes publiczny" uzasadniający podejmowanie z urzędu działań przez orzekający sąd w szczególności obejmujących składanie wniosku o zasiedzenie przez tego uczestnika z urzędu lub z urzędu prowadzenie dowodów na okoliczność stwierdzenia, czy Skarb Państwa nabył własność?; czy strona postępowania w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia prawa własności nieruchomości może złożyć wniosek "alternatywny", o nabycie nieruchomości przez zasiedzenie przez dwa różne podmioty, w sytuacji, kiedy zgodnie z prawem żądanie alternatywne zostało zastrzeżone wyłącznie dla roszczeń wynikających ze stosunków obligacyjnych, a dokładnie dla zobowiązań przemiennych oraz ewentualnie jakie należy nadać znaczenie takiemu wnioskowi?".

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurystycznej wskazującej na występowanie odmiennych stanowisk i ocen odnoszących się do wątpliwości skarżącej oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ponadto problematyka przedstawiona w skardze związana jest z wątpliwościami skarżącej wnioskodawczynie odnośnie do poczynionych w sprawie ustaleń, z których wynika, że Skarb Państwa nabył własność spornej nieruchomości przez zasiedzenie. Objął tą nieruchomość wiedząc, że nie stanowi jego własności co najmniej od 28 lutego 1951 r.; posiadanie to miało charakter samoistny. Sąd

ustalił, że właściciel – uczestnik Zrzeszenie (...) – nie podjął po zakończeniu wojny działalności gospodarczej i nie interesował się nią. Przyjmując 30 – letni termin zasiedzenia, Sąd przyjął, że zasiedzenia nastąpiło z dniem 28 lutego 1981 r. i nie doszło do zawieszenia biegu zasiedzenia z powodu siły wyższej.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się oczywista zasadność skargi oraz argumentacji potwierdzającej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skarżąca wnioskodawczyni wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na naruszenia prawa materialnego i procesowego. Natomiast zdaniem skarżącej uczestniczki, oczywista zasadność skargi przejawia się w naruszenia prawa materialnego.

Treść uzasadnień obu wniosków o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania nie przekonuje o ich oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez obie skarżące nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrył się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

